

Vaikutusten ennakoarviointi Järvenpään kaupungin päätöksenteossa

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakoarviointi onnistuu parhaiten, kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Merkkien selitys: VO = Nykytila, ei tehdä muutoksia V1 = Ensimmäinen muutosvaihtoehto V2 = Toinen muutosvaihtoehto
Vaihtoehdot: Peruskorjaushankkeista ei säästetä Peruskorjaushankkeista säästetään 24-27

Päätöksen vaikutus

Päätös: _____

Arvioinnin tekijä(t): [Kaupunkikehitys/ Mikko Autere](#) 9.1.2024

Strategiavaikutukset			
Merkittävien päätösten osalta tehdään arviointi siitä, miten asia/päätös vaikuttaa Järvenpään strategian toteutumiseen. Vaikutuksia arvioidaan pitkällä aikavälillä. Järvenpään strategia: https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatokseteko/jarvenpaastrategia-2030			
Strateginen päämäärä	Vaihtoehdot	Tukee + / ei tue - / ei vaikutusta 0	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
J1 Kukoistava kaupunki	VO:	++	Peruskorjaushankkeiden korjaustarve on kartoitettu vuonna 2019 ja kartoituksen pohjalta on laadittu suunnitelma, jonka toteuttamiseen on varattu vuosittain rahoitusta ennalta kohdentamattomana peruskorjaushankkeisiin, päällystystöihin, katuvalaistuksen saneeraukseen ja ennalta määriteltyihin peruskorjauskohteisiin. Ohjelman toteuttaminen on mahdollistanut kertyneen peruskorjausvelan (nykyinen noin 21 M€) lyhenemisen vuositasolla noin 0,3-0,5 M€. Päällysteiden peruskorjaus vastaavasti ehkäisee/hidastaa katurakenteiden

			peruskorjaustarvetta suojaamalla alempia kadun kerroksia kosteuden, roudan, jäätyamisen ja rakenteiden vaurioitumisen osalta.
	V1:		Peruskorjaushankkeista karsitaan osa ja paikkaustyöt tehdään pistemäisinä tarpeen ilmetessä. Peruskorjauslistaa priorisoidaan siten, että hankkeita on mahdollista yhdistää kaupungin kärkihankkeisiin. Hyväksytään, että peruskorjausohjelman mukainen peruskorjausvelan pienentäminen hidastuu tai kääntyy kasvuun. Vesijohto- ja viemäriverkostoa peruskorjataan erillään kaupungin hankkeista. Nyt hankkeita on yhdistetty kadun ja veden saneerausten osalta. Eri aikainen toiminta vaikuttaa tulevaisuudessa siihen, että kadun ja sen rakenteiden peruskorjausajat vaihtelevat toisistaan eli katua joudutaan avaamaan useammin.
	V2:		Peruskorjausajankohta on ylittynyt lähes kaikissa kohteissa, vaihtoehtoa 2 ei ole esittä.
<i>J2 Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille</i>	V0:	++	Katu- ja yleisten alueiden verkoston tekninen toimivuus on tärkeää kaikelle kaupungin toiminnalle ja liikkumiselle. Lisäksi veden ja jäteveden, sekä hulevesien hallinnan osalta toimintoihin liittyy sen kaltaisia turvallisuus- ja terveellisyysvaatimuksia, joita ei voida ohittaa.
	V1:	--	Tilapäinen taloudellisiin syihin perustuva karsinta on mahdollista ainoastaan rajoitetusti. Kaupungin tulee varautua peruskorjausvelan lyhentämiseen tulevina vuosina.
	V2:		
<i>J3 Yksilöllinen huomioiminen</i>	V0:	++	Yleisen alueen peruskorjattava infra palvelee kaikkia käyttäjiä ja kohdentuu jokaiseen kaupungin alueella liikkuvaan.
	V1:	--	Kokemuspohjaisesti infran kunnon heiketessä palaute lisääntyy. Edellyttää henkilöresursseja lisääntyneeseen palautteen ja mahdollisten korvausvaateiden käsittelyyn.
	V2:		

<i>H1 Onnistumisia ja iloa mahdollistava työyhteisö</i>	V0:		Työyhteisön prosesseissa huomioitava muutokset->suunnittelu aloitettu jo useissa kohteissa jo aiemmin, selvitykset ja ohjelmat rakennettu toteutettavuuden mukaan ja jo seuraavaa vuotta silmällä pitäen.
	V1:		Jatketaan edelleen hankkeiden suunnittelua, jolle varataan rahoitusta->mahdollistetaan taloudellisen tilanteen parantuessa se, että henkilöresurssit ovat olemassa ja hankkeet voidaan viedä toteutukseen suunnittelutilanteen ollessa hyvä. Hyödynnetään oman rakentamisen resursseja enemmän urakkakilpailutuksien sijaan.
	V2:		
<i>T1 Vastuullisuus ratkaisuissa</i>	V0:	++	Peruskorjauksen myötä nykytekniikalla saavutetaan parhaassa tapauksessa yli puolet pidempiä elinkaaria rakenteille tai niiden osille.
	V1:	--	Peruskorjausrahoituksesta tinkiminen on lyhyen aikavälin ratkaisu, eikä korjaamista voida lykätä kovin pitkälle peruskorjausta edellyttävien kohteiden määrän kasvaessa ajan myötä. Turvallisuus ja terveellisyys vaatimukset tulee myös täytyä lakisääteisesti vähintään tyydyttävällä tasolla ja laatuasioissa hyvällä tasolla.
	V2:		
<i>P1 Viisas ja oikea-aikainen toiminta</i>	V0:	++	Peruskorjaustarpeet on kartoitettu 2019 ja ne ovat tiedossa. Peruskorjausohjelman noudattaminen mahdollistaa peruskorjausvelan lyhentämisen pienissä vuosittain toteutettavissa osissa. Samalla korjausvuorossa olevien nyky määräysten mukaan korjattujen rakenteiden käyttöikä nousee, mikä vastaavasti pienentää ko. kohteisiin kohdentuvia seuraavia peruskorjauspaineita. Kadun pintakerrosten uusiminen vastaavasti vaikuttaa alempien kerrosten kuntoon, mahdollistaa kertyvien vesien poisjohtamista ja täten vaikuttaa katu- (ja puisto-) rakenteiden kokonaisuuteen järkevällä tavalla. Katuvalaistuksen osalta valaisimien

			saneeraaminen on lakisääteisen tarpeen lisäksi energiaa säästävä pitkäaikainen ratkaisu.
	V1:	--	Karsintaa toteutetaan harkitusti esityksen mukaan ja menetetty korjausvelan taittaminen kiritään kiinni tulevien vuosien budjeteissa.
	V2:		

Johtopäätös ja perustelut:

V1-vaihtoehdon vaikutukset vaikuttavat suoraan kaupungilla liikkumiseen, mutta eivät estä sitä. V1 vaihtoehto kuitenkin lisää riskiä katurakenteiden osalta siihen, että peruskorjaamattomat ja puutteellisesti korjatut rakenteet alkavat rapistumaan nopeammin ja peruskorjaustarve kasvaakin odotettua nopeammin. Katuvalaistuksen osalta valaistusverkoston pistemäinen tai osittainen hiipuminen aiheuttaa myös turvallisuusriskejä lamppujen käyttöiän tullessa täyteen. Yllättävät rikkoutumiset voivat aiheuttaa muita välillisiä kustannuksia tai keskeytyksiä veden, sähkön tai muun infran jakelussa katualueilla. Hetkellinen säästö ei pienennä korjausvelkaa vaan korjausvelka siirtyy ainoastaan eteenpäin.

V0: Katu- ja yleisten alueiden verkoston tekninen toimivuus on tärkeää kaikelle kaupungin toiminnalle ja liikkumiselle. Lisäksi veden ja jäteveden, sekä hulevesien hallinnan osalta toimintoihin liittyy sen kaltaisia turvallisuus- ja terveellisyysvaatimuksia, joita ei voida ohittaa. Nykyisillä investointiohjelmassa olevilla varauksilla peruskorjausvelkaa voidaan lyhentää 0,3-0,5M€ vuodessa ja lisäksi pitää pintakerrokset ja tekniset katualueita palvelevat laitteistot tyydyttävässä kunnossa. Peruskorjausohjelma on tähdännyt siihen, että peruskorjaustarpeessa olevat kadut ja puistot pystyttäisiin korjaamaan suunnitelmallisesti ja kustannukset jakautuisivat pienempiin vuosittaisiin osiin.

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus

- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus

+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus

-- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

0 Neutraali vaikutus

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten vaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Palvelujen saatavuuteen ja laatuun</i>	V0:	++	Vaikuttaa ihmisten arkeen ympäristön tilan huononemisena
	V1:	--	Vaikuttaa alueellisesti vikojen esiintymistiheyden kasvuun (valaistus). Vaikuttaa tiestön yleiseen kuntoon (töyssyt, vahingot), vaikuttaa korvausvelan kasvuun.
	V2:		
<i>Terveyteen ja hyvinvointiin</i>	V0:	++	Terveyteen liittyviä karsintoja ei voida tehdä. Hyvinvointiin liittyviä tekijöitä on kuvattu jo aiemmin, mm. liikumisen ja liikenteen olosuhteet voivat muuttua.
	V1:	--	Karsinnat pyritään toteuttamaan terveyttä vaarantamatta.
	V2:		
<i>Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)</i>	V0:	++	Kaupungin tiestöön liittyvää palautetta saadaan tasaisesti ja ihmisten havaintoihin tiestön kunnosta reagoidaan.
	V1:	--	Odotukset kaupungin kyvystä korjata ja ylläpitää teitä ja puistoja eivät täyty.
	V2:		
<i>Väestöryhmien toimeentulo</i>	V0:	++	Tiestön kunnolle asetetaan sekä lakisääteisiä, että laadullisia toimia, jotka toteutetaan pääosin ulkopuolisten yritysten voimin.

<i>(työllisyys, talous, varallisuus jne.)</i>	V1:	--	Peruskorjausten toteuttamisella on ollut myös yhteiskunnallista merkitystä. Myös paikalliset yrittäjät tekevät töitä kaupungin urakoissa. Vähentyneet urakkamäärät vaikuttavat työllisyyteen negatiivisesti.
	V2:		
<i>Vaikutukset lapsiin ja nuoriin</i>	V0:	++	Ei vaikutusta
	V1:	--	
	V2:		
<i>Vaikutukset muihin ikäryhmiin (työikäiset, vanhuksset)</i>	V0:	++	Rakentamisella ja peruskorjauksella on positiivinen vaikutus työllisyyteen ja liikuttavuuteen.
	V1:	--	Karsinta vaikuttaa työllisyyteen tarjottavan työn vähentyessä. Suora vaikutus urakoiden määrään.
	V2:		

Johtopäätös ja perustelut:

V1-vaihtoehdon vaikutukset eri ihmisryhmiin ovat kielteisiä ja niillä on taloudellista vaikutusta työllisyyden kautta. Peruskorjausten viivästymisellä voi olla vaikutuksia myös vikaantumisten kautta ihmisten arkeen tai taloudellisia vaikutuksia (esimerkiksi vesivuodot).

V0: Voidaan saavuttaa tyydyttävä peruskorjauksen taso tiestön, valaistuksen ja ennakoivien peruskorjaustoimien osalta.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikennetkaisuista.)

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
--	-------------	--------	-----------------------------

<i>Elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)</i>	V0:	++	Kts. edelliset kohdat.
	V1:	--	Kts. edelliset kohdat.
	V2:		
<i>Maaperään, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon</i>	V0:	++	Peruskorjausten tavoitteena on mahdollistaa pitkä elinkaari peruskorjatuille rakenteille.
	V1:	--	Karsinta ei mahdollista kestävämpien rakenteiden toteuttamista. Elinkaaren pituudella on suora ilmastovaikutus, mitä pidempi elinkaari saavutetaan peruskorjauksella, sitä vähemmän syntyy uusia peruskorjauskustannuksia ja tätä kautta myös vähemmän haittaa ympäristölle.
	V2:		
<i>Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön</i>	V0:	++	Järvenpää on kaikkien nähtävillä ja arvioitavissa. Kaupunkikuvaa on rakennettu suunnitelmallisesti eri ohjelmia yhteensovittaen.
	V1:	--	Karsinnat vaikuttavat alueen yleisilmeeseen ja töyssyt tuntuvat kirjaimellisesti.
	V2:		

Johtopäätös ja perustelut:

V1-vaihtoehdon vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon ovat kielteisiä. Korjausten siirtäminen johtaa korjausvelan kasvuun, mikä kasvattaa tulevaisuudessa investointien kustannuksia.

VO: Peruskorjaaminen ennaltaehkäisee korjausvelan kasvua ja vaikuttaa turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen, työllistyminen)</i>	V0:	++	Kaupungin strategiset tavoitteet ovat ohjanneet työtä. Työn vähenemisellä on merkitystä ostopalveluiden vähenemisessä ja tätä kautta alueen työllisyyteen.
	V1:	--	Kaupungin strategiset tavoitteet ovat ohjanneet työtä. Työn vähenemisellä on merkitystä ostopalveluiden vähenemisessä ja tätä kautta alueen työllisyyteen.
	V2:		
<i>Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)</i>	V0:	++	Kerättävillä kiinteistöveroilla voidaan kattaa infran investoinneista syntyviä kustannuksia ja ylläpitää ja korjata olemassa olevaa tiestöä ja puistoja.
	V1:	--	Kiinteistöveron tuottojen ohjautuessa muuhun rahoitukseen, joudutaan myös peruskorjaukseen rahoittamaan velkarahalla. Lisäksi karsinta aiheuttaa peruskorjausvelan kautta "piilevää" velkaantumista.
	V2:	+	
<i>Tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen</i>	V0:	++	Korjatun ja kunnossapidetyn rakenteen käyttöikä on kokonaistaloudellisesti edullisin (=pitkän elinkaaren omaava rakenne). Nykyinen tilanne mahdollistaa peruskorjausvelan pitämisen kurissa.
	V1:	--	Karsintojen myötä rakenteiden kunnossapidon osalta otetaan riskejä, jotka voivat aiheuttaa välillisiä kustannuksia, kuten korvauksia, rikkoutumisia ja tulvimista.
	V2:		

Johtopäätös ja perustelut:

V1-vaihtoehdon vaikutukset vaikuttavat kielteisesti työllisyyteen ja kerryttävät korjausvelkaa. Vaikutukset voivat aiheuttaa välillisiä taloudellisia kustannuksia. Henkilöstön stressitasoon vaikuttaa muutosten hallinta: hankkeiden valmistelut kestävät 1-3 vuotta ja tehtyä työtä ei saada välttämättä hyödynnettyä, hankkeiden keskeytyessä tai siirtyessä.

V0: -vaihtoehto mahdollistaa useamman vuoden jatkuneen korjausvelan taittamisen. Peruskorjauksen jälkeen katurakenne on uutta katurakennetta vastaava ja kestää pitkään ennen seuraavaa peruskorjausta (tavoitetilä 50-100 vuotta). Henkilöstö kokee tekevänsä tärkeää työtä.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Yritystoiminnan edellytyksiin (yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky, markkinoiden toimivuus sekä julkiset hankinnat)</i>	V0:	++	Kaupunki ostaa suuren osan palveluista urakoina, suunnittelutoimeksiantoina ja muina ulkopuolisten tuottamina palveluina. Tällä on suuri taloudellinen merkitys.
	V1:	--	Hankintamäärät vähenevät->vaikuttaa yritysten työllistämiseen, kun vähemmän urakoita.
	V2:		
<i>Työllisyysvaikutukset (työpaikkojen muodostuminen ja työvoiman saatavuus)</i>	V0:	++	Kts. edellinen kohta
	V1:	--	Kts. edellinen kohta.
	V2:		

Johtopäätös ja perustelut:

V1-vaihtoehdon vaikutukset yrityksiin ovat kielteisiä. Alueen yritysten saama tulo supistuu. Alueellisesti toimivilla yrityksillä työllisyysvaikutukset ulottuvat myös Järvenpään.

V0: Järvenpään teitä ja katuja käyttävät 46 000 asukkaan lisäksi täällä vierailevat tai asioivat henkilöt. Kaupungissa on yrityksiä, jotka ovat kaupungin sopimuskumppaneita tai menestyvät infrarakentamisen urakkakilpailuissa. Vaikka paikallisuus ei ole valintaperusteena hankinnoissa, paikalliset yritykset tarjoavat palveluja ja ovat myös saaneet urakoita hoitaakseen. Järvenpäässä myös asuu ja työskentelee yritysten palveluksessa olevia henkilöitä, joiden työllistymiseen kaupungin teettämällä töillä on välillinen tai välitön vaikutus.

Vaikutukset kiinteistön-katujen tai yleisten alueiden teknisiin asioihin ja -riskeihin (vaikutukset, jotka aiheutuvat korjausinvestointien siirrosta)

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Vaikutukset teknisiin ominaisuuksiin</i>	V0:	+	Peruskorjausvelkaa muodostuu kadun rakenteiden (pintakerrosten ja maanalaisten rakenteiden kuten vesijohdon, viemärin, hulevesiviemärin tai kantavien rakennekerrosten) käyttöiän täytyessä kuluman, ruosteen, lietteen, painumien, jäätyminen, rakennekerrosten pettämisen tai muun teknisen ominaisuuden vuoksi. Suurimpana tekijänä peruskorjaustarpeessa on käyttöaika, joka on määritelty kadun tai muun rakenteen turvalliselle käytölle. Tämä käyttöikä on aiemmissa rakenteissa ollut noin 50 vuotta. Peruskorjausten myötä tavoite uusittavien rakenteiden osalta on 50-100 vuotta. Nykyisen peruskorjausohjelman mukaisen tavoitteen mukaisesti 0,9 M€:n vuosittaisella summalla korjausvelkaa on voitu vähentää keskimäärin 0,3 M€/ vuosi, koska peruskorjausten siirto on kasvattanut peruskorjattavien katujen ja yleisten alueiden rakenteiden korjaustarvetta.
	V1:	+	Edellä kuvatun mukaisesti rakenteiden tekniset ominaisuudet heikkenevät rakenteiden ikääntymisen myötä. Ilman riittävää rahoitusta kaupungin verkostoja ei pystytä pitämään asiallisessa kunnossa.

	V2:		
<i>Minkälaisia teknisiä riskejä eri vaihtoehtoihin sisältyy</i>	V0:	0	Peruskorjaustarve lisääntyy yllättäen, esimerkiksi hulevesien määrä kasvaa hillitsemättömästi, eikä vanhoja rakenteita ole ehditty peruskorjata.
	V1:	0	Rakenteet aiheuttavat terveyteen tai turvallisuuteen liittyviä vahinkoja, esimerkiksi putkivuodot, vesijohtoveden ja viemärivereden sekaantuminen tai viemärin ja huleveden vedet sekoittuvat ja joutuvat vesistöön. Puutteet katujen pintarakenteissa aiheuttavat rakenteellisia vaurioita myös alempiin kerroksiin.
	V2:		

Johtopäätös ja perustelut:

Investointiohjelmassa peruskorjaukselle varattu rahoitus on pienentynyt huomattavasti vuosien 2020-2023 aikana.

- *vuosien 2024-2027 aikana on välttämätöntä toteuttaa katujen peruskorjausta ennaltaehkäisevästi.*
- *Suurpainenatriumlamppujen valmistus on lainsäädäntömuutoksella lopetettu. Tämä on johtanut siihen, että kaupungin noin 4400 Suurpainenatriumlamppua tulee vaihtaa led-lamppuihin, muuten valoja sammuu tasaiseen tahtiin yksitellen suurpainenatrium -lamppujen käyttöään ollessa 0-5 vuotta. Yksittäisiä led-lamppuja ei voida vaihtaa niiden valolämmön ja valaistustehon ollessa erilainen.*
- *Asfalttipäällysteistä tehtävä karsinta ei ole mahdollista pysyvästi. 4 vuoden ajanjaksolla kertyvä 1 M€:n esitetty säästö tulee kattaa seuraavien vuosien investointivaroilla.*

Poistamalla investointiohjelmasta peruskorjauskohteita ei saavuteta todellisia säästöjä. Poistettujen investointikustannusten osalta siirrot voivat joko suoraan tai välillisesti vaikuttaa kustannusten nousuun seuraavissa investointiohjelmissa. Peruskorjausohjelman toteuttamisen taloudellinen kannattavuus alkaa näkymään vasta 50+ vuoden kuluttua elinkaari vaikutuksina. Tähän tavoitteeseen pääsy edellyttää myös huolellista kunnossapitoa, jossa huomioidaan pintakerrosten, kaivojen ja kasvillisuuden huoltotyöt.

▪